

SYLLABUS

FAKULTETI EKONOMIK

LËNDA:	Etika në biznes dhe përgjegjësia shoqrore e korporatave
Niveli i kursit:	Master
Lloji i kursit:	Zgjedhor
Viti i studimeve:	3
Semestri:	
Koha/lokacioni:	
Mësimdhënësit e kursit:	Ymer Havolli

1. Përshkrimi i lëndës

Pasiguria e bizneseve të cilët i frikësohen konkurrencës dhe të ardhmes, ndjeshmëria e tyre si të pasigurtë dhe të cilët konkurrenca mund t'i cenojë shumë lehtë, frika nga humbja njerëzitetit të tërheqë drejt një afarizmi hazard dhe të kërcenueshëm për të tjerët në konkurrencën e tregut, duke i thyer rregullat e kësaj konkurrence me format më të ndryshme: duke prodhuar prodhime dhe shërbime jocilësore nga ato që i proklamojnë, duke mashtruar, duke ofruar dhe marrë mito për përfitime për biznesin e tyre, shkurt duke shkelur ligjet e ekonomisë së tregut dhe të vepruarit pa moral dhe të bërit e biznesit në mënyrë jo morale/jo etike.

Sigurisht se ekziston kjo shtresë e njerëzve në biznes duke qenë qenë të bindur se gjërat mund të bëhen shpejtë dhe jashtë rregullave të cilat i ka vënë ekonomia e tregut.

2. Qëllimet e lëndës

Ky modul do t'i pajisë studentët me njohuri lidhur me frymën dhe logjikën e etikës së biznesit. Ata do të jenë në gjendje që të kuptojnë dhe interpretojnë zhvillimin e biznesit në pajtim me rregullat morale, etike dhe ligjore duke i edukuar ata me frymë pozitive të zhvillimit të biznesit dhe implikimet të cilat i sjellë biznesi jo i ligjshëm për mirëqenjen dhe zhvillimin e tyre, shoqërinë dhe biznesin në përgjithësi e cila duhet të shkojë paralel me normat bazë dhe rregullat e moralit dhe të etikës gjatë kryerjes së bizneseve.

	<p>Me kompletimin e këtij moduli, studentët do të jenë në gjendje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - të kuptojnë rëndësinë e biznesit me ndershmëri dhe drejtësi; - të analizojnë efektet e biznesit nga vlerat ekonomike dhe perspektiva etike; - të krahasojnë dhe komentojnë problemet të cilat lindin në mes të ekonomisë dhe të moralit; - të kuptojnë lidhur me rëndësinë e vetëdisimit dhe vetëdisiplinimit të sistemit ekonomik në vendet tjera dhe në Kosovë; <p>të jenë në gjendje që të analizojnë përgjegjësinë në ekonomi, vlerësojnë dëmet e konflikteve në biznes, konfliktin e interesave, rëndësinë e akterëve në biznes etj</p>
<p>3. Rezultatet e pritura</p>	<p>Pas përfundimit të këtij moduli studentët do të jenë në gjendje të identifikojnë:</p> <ul style="list-style-type: none"> • atë që është e ligjshme dhe atë që është e paligjshme; • atë që është etike edhe atë që është joetike; • pasojat e jotransparencës; • pasojat e korrupsionit; • përfshirjen e shtetit në biznes, etj.
<p>4. Metodologjia</p>	<p>Lënda do të zhvillohet në tri orë ligjerata në javë dhe një orë ushtrime. Gjatë ligjeratave do të shtjellohet materiali mësimor dhe do të kërkohet diskutim interaktiv.</p>
<p>5. Literatura</p>	<p>Në gjuhën Shqipe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dr. Hysni Çela Etika dhe Biznesi, 2. Auron Pasha, Shyqri Ilaci, Engjëll Skreli, Ariana Çepani; Etika Ekonomi dhe biznesi Tiranë, 3. Auron Pasha, Shyqri Ilaci, Engjëll Skreli, Ariana Çepani. Etika Ekonomi dhe biznesi Tiranë 4. Ymer Havolli – Ligjerata të autorizuara <p>Në gjuhë të huaj:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. David Stewart; Business Ethics; 2. LaRue Tone Hosmer, The ethics of management; 3. Borna bebek; Poslovna etika 4. Kevin Gibson – <i>Ethics and Business</i> 5. O. C. Ferrel, John Fraedrich, Linda Ferrel – <i>Business Ethics Ethical Decision Making and Cases</i>

6. Vlerësimet

Vlerësimi 1:

Ppjesë e vlerësimit është seminari i cili ka 40% të ndertimit të notes përfundimtare

Vlerësimi 2:

Provimi me shkrim 60%

7. Politikat akademike dhe rregulloret e mirësjelljes

Studentët janë të obliguar t'i përcjellin me rregull ligjeratat dhe ushtrimet. Ata duhet t'ë vijjnë me kohë në mësim, të mbajnë qetësinë dhe të angazhohen aktivisht në dialog në ligjerata dhe ushtrime. Gjatë kohës së mësimi studentët duhet t'i shkyçin telefonat celularë.

8. Metodatat e vlerësimit

Kollokviumi i parë: **40 %**

Kollokviumi i dytë: **40%**

Pjesëmarrja në ligjerata dhe ushtrime përfshirë punimet që jepen gjatë këtyre të fundit: **20%**

1. Literatura bazë:

2. PLANI I DETAJIZUAR I MËSIMIT PËR NJË SEMESTËR

Java e parë

Disa aspekte të moralit dhe të etikës.

Literatura: Dr. Ymer Havolli, Etika e Biznesit (Dispencë 2006 fq 2-6),
Dr. Hysni Çela Etika dhe Biznesi, Prej Fq: 21-26.

Java e dytë

Koncepti i etikës së biznesit- zhvillimi i etikës në biznes.

Literatura:, Etika e Biznesit përkthim nga Universiteti Evropian i Tiranës
Dr. Hysni Çela Etika dhe Biznesi, prej faqes 32-36

Java e tretë

Pse biznesi ka nevojë për etikë.

Etika e Biznesit perkthim nga Universiteti Evropian i Tiranës

Java e këtërt

Konfliktet në biznes.

Literatura: **Dr. Hysni Çela Etika dhe Biznesi** Dr. Ymer Havolli, Etika e Biznesit (Dispencë 2006) faqe 25-29

Java e pestë:

Pjesmarrësit e funksionimit të biznesit dhe të çështjeve etike

Literatura: Etika e Biznesit perkthim nga Universiteti Evropian i Tiranës,

Kevin Gibson – *Ethics and Business*

O. C. Ferrel, John Fraedrich, Linda Ferrel – *Business Ethics Ethical Decision Making and Cases*

Java e gjashtë

Respekti , përgjegjësia dhe rezultatet

Literatura: Etika e Biznesit perkthim nga Universiteti Evropian i Tiranës

Kevin Gibson – *Ethics and Business*

O. C. Ferrel, John Fraedrich, Linda Ferrel – *Business Ethics Ethical Decision Making and Cases*

Java e shtatë:

Biznesi dhe Profiti

Literatura: Etika e Biznesit perkthim nga Universiteti Evropian i Tiranës

Kevin Gibson – *Ethics and Business*

O. C. Ferrel, John Fraedrich, Linda Ferrel – *Business Ethics Ethical Decision Making and Cases*

Java e tetë:

Përgjegjësia shoqrore e ndërmarrjes

Literatura: **Dr. Hysni Çela Etika dhe Biznesi**

Dr. Hysni Çela Etika dhe Biznesi faqe 110-113

Kevin Gibson – *Ethics and Business*

O. C. Ferrel, John Fraedrich, Linda Ferrel – *Business Ethics Ethical Decision Making and Cases*

Java e nëntë:

Kultura dhe vlerat e ndërmarrjes (kodi i etikës)

Literatura: Kevin Gibson – *Ethics and Business*

O. C. Ferrel, John Fraedrich, Linda Ferrel – *Business Ethics Ethical Decision Making and Cases*

Dr. Hysni Çela Etika dhe Biznesi. Fq-90-92

Java e dhjetë

Fushat e konflikteve etike në biznes

Literatura: Etika e Biznesit perkthim nga Universiteti Evropian i Tiranës

Java e njëmbëdhjetë

Trajtimi etik i konsumatorëve

Literatura: Kevin Gibson – *Ethics and Business*

O. C. Ferrel, John Fraedrich, Linda Ferrel – *Business Ethics Ethical Decision Making and Cases*

Dr. Ymer Havolli, Etika e Biznesit (Dispençë 2006) fq:79-84

Java e dymbëdhjetë

Trajtimi etik i Furnitorëve

Literatura: Etika e Biznesit perkthim nga Universiteti Evropian i Tiranës

Kevin Gibson – *Ethics and Business*

O. C. Ferrel, John Fraedrich, Linda Ferrel – *Business Ethics Ethical Decision Making and Cases*

Pranimi i dhuratave nga furnit

Profesor i lendes

Dr. Ymer Havolli